

Ki legyen az ötödik elnök?

Rég már a községi tanácsban is elolvastam egy vaskos jegyzőkönyvet az ülési Kossuth Tsz elnökválasztásáról. November 23-án egy álló napig tárgyalta az igazgatóság: ki legyen a következő elnök? Sok helybeli kiváló gazda került szóba, de mindegyik név mögött ez áll: nem vállalja. A mostani elnök Tassi Vince öt év alatt sorban a negyediként távozik. Arra hivatkozik, hogy tisztavirágéletű elnöksége alatt teljesen tönkrementek az idegek, gyógykezelésre van szüksége, s legfeljebb a zárszámadásig marad a helyén.

Közben értesültem arról, hogy a művelődési házban ismét ülésezik a tsz vezetősége. A fő téma: ki legyen az elnök? Amikor odaérkeztem, valaki éppen akkor utasította vissza az ajánlatot, s még két nevet közölt, akiket már beszéltek s üzenik, nekik sem kell az elnöki szék. Pedig akárhogyan — ebben mindenki egyetértett — helybeli embert volna jó megválasztani, akit ismer a tagság és maga is eligazodik a gazdaságban.

Millió mérleghiány kopogtat...

Ördög Jánost, a tsz párt- alapszervezetének titkárát és Dinnyés Géza tanácselnököt faggattam az okok felől. Ők mondták: Bús László, a főkönyvelő is menni akar, pedig új ember, tehetséges és rendes. Azután azt latolgatták, egyáltalán érdemes-e kipakolni az igazságot. Mert az a tucatnyi főkönyvelő, elnök, beosztott, agronómus, brigádvezető, aki öt év alatt „kikészült” a Kossuth-ban nem tévedhetett mindig és mindenben. Mégis menniük kellett. A tanácselnök azt javasolta, tényleg semmit sem kellene írni erről az ügyről. Mert lehetséges, hogy nekik ezután is együtt kell majd dolgozniuk azzal az emberrel, hiszen az eddigi jelzések is észrevétlenül maradtak a felsőbb szerveknél. Marik Andrásról, a tsz főagronómusáról van szó. 1962-ben, nem sokkal a tsz megalakulása után államilag kihelyezett szakemberként érkezett Üllésre. Azt mondják róla, nagyon erős támaszai lehetnek, mert azóta akárhányszor cserélődött ki a tsz vezetősége, ő mindig a helyén maradt, túlságosan is hozzászokott ahhoz, hogy szabadon érvényesíthesse akaratát.

Most aztán bekövetkezett a baj! A Kossuth Tsz megközelítően 3 millió forint állami támogatást kapott 1966-ban és ennek ellenére — bár ez még nem végleges adat — egymillió forint körüli mérleghiány ígérkezik. (Attól függően mennyit enged el az állam.) A vezetőségi ülésen a főkönyvelő ismertette a pénzügyi helyzetet. A tsz másfél millió forint hiánnyal áll sorban a banknál. Nem tudják kifizetni — legalábbis zárszámadásig nem — a gazdák pénzét, ami a részes paprikaművelésben végzett munkájukért jogosan illeti meg őket. Ezután a főagronómus mondta el, hogy az olasz exportra szánt hízott bikák nagyrésze is itthon maradt, mert lyukas volt az istálló teteje, az álla-

tok megfáztak, hiányzott róluk a faggyú. Ezért hagyta itt az állatokat az olasz kereskedő. A főkönyvelő újabb kérdésére, hogy a melegágyi salátát — ami szintén sokat nyomott a tervben — miért nem termelték meg, azt válaszolta:

— Mert kevés a trágya, a szőlőkbe is kevés. Mindenki tudja, hogy a homoki gazdaságok krónikus trágyahiánnyal küzdenek.

Hitelek — fedezet nélkül

De ki nem tudhatta már ezt a tervkészítők is? A főkönyvelő férfiasan belátta: félrevezették a bankot, az állami szerveket, olyan termékekre vettek fel művelési hiteleket, melyek csak azért kerültek be a tervbe, hogy pénzt tudjanak kicsikarni a banktól. S még az így szerzett pénzzel sem tudtak banni.

A főagronómus beszámolójából kitűnt, hogy az új szőlő- és gyümölcsültetvények állapota igen gyenge. Több helyen máris ki kell szántani a szőlőket, pedig éppen jövőre fordultak volna termőre. Vízjárásos szőlőművelésre alkalmatlan talajokban ültettek...

Mindezt közönnel, szinte érdektelenül adta elő. Arról nem szólt, hogy neki is van köze az ügyhöz, mert akkor is ő volt a tsz főagronómus, amikor telepítésre jelölték a területeket. (Azt már később tudhattam meg, hogy csupán az idén 430 ezer forintos értékhiányt állapítottak meg az ültetvényekben; tavaly pedig 239 ezer forint hitelt kellett a telepítések rossz állapota miatt visszavonni a tsz-tól. És az idei évre engedélyezett 213 ezer forint ápolási hitelt 151 ezer forintba kellett csökkenteni, mert hiányoztak a pénz gazdaságos felhasználásának feltételei.) A burgonyatermesztés képtelenül nagy deficittel zárult, mivel a főagronómus elmulasztotta annak ellenőrzését, hogy a részes termelők jól sablonozták-e az árut? Rosszul csilálták, ezért a vállalat megtagadta az átvételt. Később pedig már nem volt munkaerő az újra válogatáshoz. Tíz

vasgon étkezési burgonya megzöldült, elrohadt emiatt, pedig ha időben átadják, a rendes vételáron túl 70 fillér ártamogatást is kaptak volna kilogrammonként.

„El akarok menni...”

Amikor Marik András azt a kérdést kapta, mi a terve ezután ennyit választott: el akarok menni innen. Az igazgatóság látható örömmel adta meg hozzájárulását. A hangulat nem tükrözött feszültséget, itt-ott még kedélyes is volt, mintha csak afelett kellett volna tanakodni: van néhány felesleges milliónk, mire költjük? Ebből is látható, a bekövetkezt helyzetért hibás a vezetőség is. Öt éven át nézték el, sőt közreműködtek abban, hogy egy vezető ugyan szerető, de nem tud ember érvényesítené hibás, megalapozatlan terveit, melyek néha még a legelemibb szakértelmet is nélkülözték. Nem tették szóvá azt sem, hogy a főagronómus apróbb nagyobb egyéni dolgokban elkötelezettjévé lett egyeseknek, így jutott odáig, hogy szavának nincs súlya az emberek előtt, jóllehet önmaga igazolására — különösen mostanában — mindent frásba foglalt.

És mi a jövő?

E súlyos gondok ellenére sem kilátástalan azonban a helyzet. Több 4,5 millió forint fedezetlen hiteltörlesztésre tett javaslatot illetékes szervek. A párt segít abban, hogy a Kossuth Tsz is tiszta lappal indulhasson 1967-ben. Csak most már az a fontos: igazán erős, megbízható kezébe kerüljön a gyeplő. Az üllésiek forráskút felé tekintnek. A szomszédban — mintha csak nem is lennének szomszédok — egész más világ van. Ott már bebizonyították: önzés és egyénieskedés nélkül, becsületesen, egyetértve a gazdákkal, sohasem látott, magas termelési színvonalat, anyagi jólétet lehet megteremteni a szövetkezet révén. S ez a jövő Üllésen is.

Csepő József

Rendelet az 1967. évi védőoltásokról

Az egészségügyi miniszter szabályozta az 1967. évi védőoltások rendjét. Az életkorhoz kötött oltásokon kívül vannak a megbetegedés veszélye esetén kötelező, továbbá a megbetegedési veszély megelőzését célzó oltások.

Az életkorhoz kötött és kötelező védőoltások közül a rendelkezés elsőnek a tuberkulózis elleni BCG-oltásokat említi. Ugyancsak életkorhoz kötött kötelező a himlő, a diftéria, a szamarköhög-ges-tetanusz, valamint a gyermebénulás elleni védőoltás.

Több súlyos fertőző megbetegedés ellen életkortól függetlenül kötelező a védőoltás, ha fellép a megbete-

gedés veszélye. Himlő behurcolásakor, valamint kiütéses tifusz ellen azokat kell beoltani, akik foglalkozásuknál fogva veszélyeztetettek. Hastífusz és paratífusz ellen pedig azokat, akik a betegségek bacillusgázdáinak környezetében élnek, vagy foglalkozásuknál fogva veszélyeztetettek.

Hastífusz és paratífusz, gyermekeknek diftéria és szamarköhög-fertőzés gyanúja esetén is kötelező a védőoltás. A járványos májgyulladás és a kanyaró megelőzésére gamma-globulin-nal kell beoltani mindazokat, akik ilyen betegséggel érintkezésbe kerültek és fertőződhetnek. (MTI)

Szilveszter és a BUÉK az éterből

Elkészültek a rádió és a televízió hagyományos szilveszteri műsorának felvételei.

A rádió óév-búcsúztatója, szilveszter napján már 19 órákor megkezdődik. BUÉK 1967! — hangzik majd Várkonyi Zoltán beköszöntője, s 21.30-kor kezdetét veszi a „nagy” kabaré.

Tizenkét gongütés jelzi majd az éjfélt, s a Himnuszot követően népi muzsikát és tánczenét sugároz a rádió hajnali öt óráig.

December 31-én kora délután képernyő elé ülhettek a tv-kedvelők. A „Száz kérdés, száz felelet” című összeállítás tartalma várhatóan sikert arat majd. 17 órákor képernyőre kerül Kabos Gyulával a főszerepben az „Ez a villa eladó” című magyar archív film, majd a „Tv jelenti” című aktuális riportműsor jelenti a nézőknek: hogy mit? Az egyelőre szilveszteri meglepetés.

21.35-kor „Szilveszter, vagy amit akartok” — a Vidám Színpadról jelentkezik a televízió hagyományos kabaréjával. A Himnuszot követően 1.30 óráig tánczenei filmösszeállítást sugároz a televízió.

1967 első napján Bécsből közvetít Johann Strauss-hangversenyt a televízió.

Sár, sár, sár

Vetélkedésre ugyan nem alkalmas téma, mégis az keveredett ki belőle a városi tanácsülésen, amikor több interpelláltak amiatt, hogy milyen sártenger van Újszegeden, az Odesz-sza lakónegyed környékén, meg másutt is. Miért, talán Alsóvárosban nincs sár? Van bizony ott is, csak nem mindenütt. De volt-e már valaha olyan esős ős, amikor ne lett volna?

Legyünk tehát istenben megnyugvók! Az utcake-reszteszódések gyalogátke-lőhelyei a természetből fogva járhatatlanok ilyenkor; az algyói betonra se az olajbányászok járművei hordják fel az életveszélyes sárat; a Petőfi Sándor sugárat sem a Röske felől bedöcögő szekerek mocskolják össze.

Nyugodjunk bele a megváltoztathatatlanba! A napokban közzétűk egyik olvasónk levelét, ő írta, hogy hiába csinálják meg maguk a lakók a járdát, következetesen tönkreteszik az arra járó dömperek. Azt is hallottuk, hogy egy szőregi iskola bekötő útjának rendbehozásához lenne szükség és lenne társadalmi munkás is, csak éppen a szállítóeszköz hiányzik. Tehát minden marad a régiben.

Sár, sár, sár bent a városban éppúgy, mint határain kívül. Áztatja a cipőt, felfröcsköli a kabátot, hátr

ugyebár, ez idegesíti az embert.

A városgazdálkodási vállalat nem bír a tengernyi munkával. Elég a belterületet rendben tartani, kívülre már nem jut sem gép, sem fűzfaseprű. Ezen valóban lenne változtatni. De miért lenne sár a városgazdálkodásra várni? A házak előtti járda takarítása mindig is a házfelügyelők dolga volt, az utakat beszenyező járművek után pedig a járművek vezetőinek kell takarítani. Ez is, az is szabály, csak be kellene tartani — tartatni.

A tanácsstagok interpellációi akkor valóban csak pusztába kiáltott szavak, ha minden gödör, minden kátyú, minden rissz-rossz keresztút kiegyenesítését aszfaltozó gépekkel képzeljük el. De nem képzeljük, mert tudjuk, hogy az anyagi erőforrásoknak határa van. Realitás megoldás lenne, ha a három kerületi tanács — s a maga területén a rendőrség is — következetesen fellépne azok ellen, akik elhanyagolják a járdák, utak tisztántartását. Néhány hanyag házfelügyelő, néhány nemtörődöm gépkocsivezető miatt ne járjon bokáig erő sárban százhuszezer ember!

Vetélkedjünk abban, hogy ilyenkor ősszel-télén sem hanyagoljuk el lakóhelyünket és környékét.

Fehér Kálmán

Raktár helyett — targonca

A Kenderfonó és Szövőipari Vállalat műszaki dolgozói ötletes újítással oldották meg a központi gyár fonalraktározási gondját. A növekvő termelés ugyanis már megkövetelte a meglévő tároló bővítését, vagy új raktár építését. A nagy építkezési feladatot lényegében új típusú targonca elkészítésére szűkítették a jó gondolatok.

A megoldás lényege: a meglévő raktárba hatszintes állványsorokat építettek, amelyek között a rendkívül kis helyet igénylő emelőtargonca közlekedik, mozgatja a fonalsládlákat. Erre a célra régi, homlokfallal targoncát alakították át, úgynevezett oldalemelős rendszerűvé. Ennek nem kell a tárolóhelyet szembe fordulnia, mert az átalakítás eredményeként oldalirányú emelőmozgást végez. Így a helyszükséglete egy méterrel kisebb, mint a hagyományos ilyen emelő-szállító szerkezeteké. Ebből következik, hogy lényegesen növelhették a hasznos tárolóteret, s ugyanakkor a alapterületen csaknem másfélszer annyi láda fér el. Emellett megszűnt a

nehéz fizikai munkát jelentő kézi rakodás is. Az anyagmozgatás tehát így lényegesen korszerűbb, s kíméletesebb is a korábbinál. Ezáltal növekszik a ládák élettartama: a számítások szerint csak ezzel 75 ezer forintot takarítanak meg évente.

Az újjáalakított, korszerűsített tárolót csütörtökön adták át rendeltetésének az újszegedi szövődében.

Tizenhárommillió palack

A szőregi borpalackozóban tegnap befejezték az éves tervet. Összesen 13 millió 700 ezer borosüveget töltöttek meg különféle fajtájú borokból. Az utolsó palackokba „Fesztivál gyöngye” márkájú borkülönlegesség került. A palackozó üzem szocialista brigádja elhatározta, hogy a tervet befejező utolsó palackot a szegedi Klauzál téren levő csemegeüzletben ma délelőtt tíz órakor egy szerencsés vevőnek ajándékozzák.

„Tömörkény és a dal”

Tömörkény érdeklődése népünk kultúrája s zenéje iránt még a múlt században, Bartók és Kodály föllépése előtt kezdődött, s ezért nem csodálkoztunk, hogy nem tett éles különbséget a népies dalok és az igazi népzene között. Közismert mély barátságunka Dankó Pistával s ebből fakadó sűrű tartó kul-tusza a szegedi nótaköltő dalai iránt. Ugyanakkor azonban mint realista író, eltanulta és lejegyezte a tanváltásban hallott igazi népdalokat is. Vegyesen idézi őket elbeszéléseiben.

Ha tehát Tömörkény és a dal kapcsolatát valahol bemutatják, ott ezt a kettősséget tükröztetni kell. Alapjában tehát helyes volt, hogy a Tömörkény gimnázium zenetagozatának I/C osztálya szombati ünnepélyén szép számmal szerepeltek Dankó-dalok, frónk és népünk kedvencei, köztük olyan is (pl. a Hej korcsmáros, mit ugrál kend...), melyet ma-napság szerzeménnyel együtt „elfelejtettek”. Helyes volt az is, hogy Juhász Gyula versei alá is Dankó-nótákat festettek. Arról ugyan lehet vitatkozni, hogy az első vershez, melyhez tartalmilag szép népdal illett volna, miért éppen a „Lemondás” című műdalt választották. Viszont szerencsés, talán volt a másikhoz a „Mekondult a kecskeméti öreg harang...” kezdetű örökszép Dankó-hallgató...

Amit bírálani lehetne: némi aránytalanság, eltulodás a magyar nóták javára. Hi-

szen a Tömörkény műveiben előforduló dalidézeteknek abból a jegyzékéből, amit Péter László bocsátott az iskola rendelkezésére, vagy a „Munkák és napok a Tisza partján” című gyűjteményes kötetből, lehetett volna még több szép népdalt kiválasztani. Hogy csak egyet említsünk: a „Mega a hajó lefele...” kezdetűt.

De az is igaz, hogy a műsoron elhangzott magyar nóták kétségtelenül a régibb népies műdaltermés legjavából valók voltak, s a XX. századi epigon gyártmányai-val szemben nagy esztétikai fölényt képviselnek.

Mindenképpen figyelembe kell vennünk a lelkes és szorgalmas első gimnazisták dicsérendő kezdeményezését. Csak elismerés illeti a szavakat, ének- és zeneszámokat, a talpraesett fiatal „prímás” mellett a sokoldalú Marik Erzsébet megenésztett Tömörkény-versét.

Csongor Győző

Juhász keresünk,

lehetőleg családost. La-kást biztosítunk. Petőfi Tsz. Röske. O. 16 035

Csipkerózsa üdítőital

Kapható: az ELIKER és Vendéglátó bolt/házal-ban. xs. 668

KÉPERNYŐ

MI ÉS MÁSOK

A XX. században élő ember oly sokszor elmondott és leírt, megénekelte és megjelentetett rohanása nem lehet olyan nagy, hogy közben ne legyen gondja mások bajával törődni, mások törődését szeretettel fogadni, kedveskedéssel, ha kell, bátorítással körülvenni embertársait.

Leányegében ezzel a gondolatlal birkózik — s milyen jól! Wiedermann Károly a *Mi és mások* című dokumentumjátékában. Fiatal bányász temetésével kezdődik a film, az özvegy feleség és

az árva kisgyerek támogatásával folytatódik úgy, hogy a rendező ezt a központi magot beleágyazza a karácsonyi bevásárlások, ajándékozások keretébe.

A rendező legfőbb érdeme az, hogy lírai hangvételű filmjében a jó, a segíteni akaró, a mások bajával törődő ember mellett tett hitet, s közben nem idealizált, nem vettét az igazság ellen sem. A jószemű Neumann László nagyszerűen összevágott képei alá Pintér László tömör, de sokat mondó szöveget írt.

Farkas István

Elítélt embercsempész

Embercsempészési ügyben ítélték a fővárosi központi kerületi bíróság.

Az elsőrendű vádlott, Marbeck György, 38 éves üzlevezető, nyugatnémet állampolgár, strassburgi lakos 19 évi távollét után rokon látogatásra Magyarországra érkezett, s megismerkedett Gyurán Olga, 24 éves büfés foglalkozású budakeszi lakkossal. Házasságot akartak kötni, de nem kapták meg a szükséges hozzájárulást. Marbeck ezt követően is többször meglátogatta menyasszonyát Magyarországon. Több alkalommal, s legutoljára ez év nyarán, az ugyan-csak Strassburgban élő és nyugatnémet állampolgár Manfred Grancee, 30 éves szobafestő-kisiparos társaságában jött. Legutolsó útjuk alkalmával még három ismerőst is vittek magukkal, s kép gépkocsival érkeztek. Az iratok között a kocsi-ban maradt Grancee feleségének útle-

vele is, aki betegség miatt nem tartott velük.

Magyarországra érkezve a határállomáson Marbeck egy kitöltetlen vízum-úrlapot talált, magához vette, s Grancee feleségének a kocsi-ban ütközben megtalált útlevelé alapján kitöltötte. Lebegyegztette azzal a szándékkal, hogy távozáskor Gyurán Olga kiszóktetésére használja fel. Tervüket azonban a határon leleplezték.

A bíróság tiltott határát lépés kísérletében mondta ki bűnösnek mindhármat: Marbecket, mint felbújtót Grancee-t mint bűnszándékos Gyurán Olgát, mint tettest. Marbecket ezenkívül deviza-bűntettben is. Ezért Marbeck Györgyöt egyévi, Gyurán Olgát hétéves, Manfred Grancee-t négyhónapi szabadságvesztésre ítélt. Marbecket ezenkívül devizabűntettért elkövetéséért egy évenkénti megfigyelésére kötelezték. (MTI)